

Popa Tanda-argumentare

„Popa Tanda” este o nuvela, aceea specie a genului epic in proza, cu un singur fir narativ, cu un conflict concentrat care implica un numar redus de personaje, de dimensiuni mai mari decat schita si mai mici decat romanul.

Tema nuvelei o constituie incercarea unui preot de a schimba viata si mentalitatea unor sateni.

Compozitia nuvelei este clasica si fiecare episod aduce date esentiale si necesare pentru demersul epic. Discursul narativ se organizeaza in trei capitole, de-a lungul carora se desfasoara liniar si ascendent subiectul. Totodata in capitole sunt infatisate si ipostazele eroului: preot, gospodar si cap al familiei.

Autorul isi exprima indirect sentimentele prin intermediul personajelor si a actiunii. Modul de expunere dominant este naratiunea. Exista insa si descrieri cu rol simbolic: case darapanate, fara garduri si biserica degradata. Dialogul are rolul de a dramatiza actiunea si de a caracteriza personajele. Astfel relatarea faptelor se face obiectiv, la persoana a-III-a si este marcata afectiv de interventiile naratorului pe parcursul textului.

Parintelele Trandafir este fiul dascalului Pintilie, din Butucani si profeseaza in satul sau natal.

In urma unui conflict cu satenii este mutat in Saraceni. Parintele constata saracia in care traiau oamenii dar se hotaraste sa ramana. Acesta isi propune sa-i faca pe sateni oameni harnici. In acest scop, el incepe cu predica si cu sfaturile. Acestea fiind ineficiente, continua cu batjocura si cu ocară, dar nu reuseste nici asa. Parintele incearca sa-i aduca pe sateni pe drumul cel bun prin exemplul personal: isi

repara casa, isi imprejmuieste curtea si cultiva pamantul. Satenii incep sa indrageasca munca si dupa cativa ani satul devine de nerecunoscut datorita harnicieii oamenilor.

Trandafir devine bunic si se bucura de rezultatele muncii sale si de tihna caminului.

Conflictul este concentrat, atat exterior, cat si interior. Conflictul exterior, intre preot si sateni, este un conflict de mentalitati. Conflictul interior are dramatism, si realizeaza zbuciumul din sufletul parintelui, sfasiat intre menirea sa ca om a lui Dumnezeu si asumarea rolului de cap al familiei.

In nuvela apare Popa Tanda ca personaj principal, dar apar si personaje secundare (proteasa, Marcu) si episodice (Cozonac). Personajul principal este caracterizat direct de catre autor („greu la vorba”) si de catre sateni („popa e omul dracului”). Caracterizarea indirecta este ampla si rezulta din faptele personajului, gandurile si framantarile lui sufletesti, din relatia cu alte personaje, din incadrarea intr-un mediu, din felul de a vorbi. Astfel, preotul Trandafir este un om energic, harnic, intelept, sincer, strangator si de isprava. El se hotartaste sa se apuce de treaba si de gospodarie si devine un exemplu de harnicie pentru ceilalti sateni.

Stilul lui Slavici se caracterizeaza prin oralitate si umor. Oralitatea calitatea stilului unei opere beletristice de a parea vorbit, prin folosirea unor termeni de limba vorbita, care dau textului un caracter spontan si viu.

Umorel, de tip popular, rezulta din prezenta unor termeni familiari, din expresii populare, din porecle si nume comice „Tanda”, „Cozonac”.

Opera literara „Popa Tanda” de Ioan Slavici are toate caracteristicile unei nuvele.